

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÒ VĂN QUÝ

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÂY CHÈ
TẠI HUYỆN THUẬN CHÂU, TỈNH SƠN LA

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LÒ VĂN QUÝ

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CÂY CHÈ
TẠI HUYỆN THUẬN CHÂU, TỈNH SƠN LA**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 8 62 01 18

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. Trần Ngọc Ngoạn

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, các số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ bất kỳ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Lò Văn Quý

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban giám hiệu, khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy, Cô giáo trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên, đã truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Nhân dịp này, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới GS.TS. Trần Ngọc Ngoạn. Người đã dành nhiều thời gian, tạo điều kiện thuận lợi, hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã chia sẻ, động viên, khích lệ và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thiện luận văn.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thành luận văn, song khó tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự quan tâm đóng góp ý kiến của Thầy Cô và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Một lần nữa tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Lò Văn Quý

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC ĐỒ THỊ.....	viii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	ix
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Nội dung nghiên cứu	3
5. Câu hỏi nghiên cứu	3
6. Ý nghĩa của đề tài.....	3
7. Những đóng góp mới của đề tài.....	4
8. Bố cục của đề tài	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Cơ sở lý luận về phát triển sản xuất chè	5
1.1.2. Cơ sở lý luận về hiệu quả kinh tế.....	13
1.1.3. Những chỉ tiêu đánh giá về phát triển sản xuất chè	15
1.2. Cơ sở thực tiễn	18
1.2.1. Tình hình sản xuất và tiêu thụ chè trên thế giới.....	18
1.2.2. Tình hình sản xuất và tiêu thụ chè ở Việt Nam	27
1.2.3. Tình hình sản xuất và tiêu thụ chè ở Sơn La	31
1.2.4. Bài học kinh nghiệm	37

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	38
2.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La	38
2.1.1. Điều kiện tự nhiên của huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La.....	38
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội của huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La.....	42
2.1.3. Đánh giá những thuận lợi và khó khăn trong phát triển sản xuất tại huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La	49
2.2. Phương pháp nghiên cứu	51
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	51
2.2.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu.....	52
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	55
3.1. Thực trạng sản xuất, tiêu thụ chè trên địa bàn huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La.....	55
3.1.1. Tình hình sản xuất.....	55
3.1.2. Tình hình kinh doanh, tiêu thụ.....	58
3.1.3. Những thuận lợi và khó khăn trong sản xuất và tiêu thụ chè	59
3.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc sản xuất phát triển chè.....	61
3.2. Đánh giá hiệu quả kinh tế	64
3.2.1. Tình hình chung các nhóm hộ điều tra	64
3.2.2. Phân tích hiệu quả sản xuất chè tại các hộ điều tra	72
3.3. Tình hình thực hiện và triển khai chính sách, quy hoạch phát triển cây chè trên địa bàn huyện Thuận Châu.....	76
3.3.1. Các chính sách của Trung ương.....	76
3.3.2. Các chính sách của tỉnh Sơn la ban hành.....	78
3.3.3. Thực trạng triển khai các cơ chế chính sách phát triển chè	78
3.3.4. Đánh giá chung	81
3.4. Giải pháp chủ yếu nhằm phát triển sản xuất chè ở huyện Thuận Châu.....	83

3.4.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu phát triển sản xuất chè của huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La	83
3.4.2. Định hướng phát triển sản xuất chè	84
3.4.3. Mục tiêu phát triển sản xuất chè	84
3.5. Những giải pháp chủ yếu nhằm phát triển sản xuất và nâng cao hiệu quả kinh tế sản xuất chè ở huyện Thuận Châu, tỉnh Sơn La	84
3.5.1. Nhóm giải pháp về các yếu tố đầu vào trong sản xuất chè.....	84
3.5.2. Nhóm giải pháp huy động vốn đầu tư.....	88
3.5.3. Nhóm giải pháp về đào tạo và phát triển nguồn nhân lực	88
3.5.4. Nhóm giải pháp phát triển khoa học công nghệ và bảo vệ môi trường	89
3.5.5. Nâng cao năng lực quản lý nhà nước, đẩy mạnh cải cách hành chính.....	90
3.5.6. Đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả hợp tác và mở rộng thị trường.....	90
3.5.7. Phát triển cơ sở hạ tầng đáp ứng yêu cầu phát triển sản xuất chè theo quy hoạch	91
3.5.8. Tiếp tục đổi mới và xây dựng các hình thức tổ chức sản xuất, dịch vụ ở nông thôn	91
KẾT LUẬN	93
I. Kết luận.....	93
II. Kiến nghị	94
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	95
PHIẾU ĐIỀU TRA NÔNG HỘ	98

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BVTV	: Bảo vệ thực vật
HĐND	: Hội đồng nhân dân
HQKT	: Hiệu quả kinh tế
PTNT	: Phát triển nông thôn
SDĐ	: Sử dụng đất
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
UBND	: Ủy ban nhân dân
BNN	: Bộ nông nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Diện tích, năng suất, sản lượng chè trên thế giới từ năm 2009 - 2016	18
Bảng 1.2.	Diện tích, năng suất, sản lượng chè của một số nước trên thế giới năm 2016	21
Bảng 1.3.	Bố trí diện tích trồng chè	32
Bảng 1.4.	Dự kiến diện tích, sản lượng chè	33
Bảng 2.1.	Mô tả các biến độc lập sử dụng trong mô hình.....	53
Bảng 3.1.	Diện tích đất trồng chè huyện Thuận Châu giai đoạn 2015 - 2017	55
Bảng 3.2.	Thành phần và tỷ lệ diện tích các giống chè trên địa bàn huyện Thuận Châu năm 2017	57
Bảng 3.3.	Diện tích, năng suất sản lượng chè qua 03 năm 2015-2017 trên địa bàn huyện Thuận Châu	57
Bảng 3.4.	Bón phân cho chè sản xuất	62
Bảng 3.5.	Tổng hợp mẫu điều tra.....	65
Bảng 3.6.	Đặc điểm nguồn lực của hộ	66
Bảng 3.7.	Kiểm định sự khác nhau về thu nhập của hộ theo các biến định tính	67
Bảng 3.8.	Kiểm định sự khác nhau về thu nhập của hộ theo các biến định lượng.....	67
Bảng 3.9.	Kết quả mô hình phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến thu nhập của hộ	68
Bảng 3.10.	Đặc điểm của các hộ điều tra.....	71
Bảng 3.11.	Tình hình thu nhập bình quân của hộ năm 2017	72
Bảng 3.12.	Chi phí sản xuất chè của hộ điều tra năm 2017	73
Bảng 3.13.	Kết quả sản xuất chè của hộ (tính cho 1 ha).....	74
Bảng 3.14.	Hiệu quả sản xuất chè của hộ	75
Bảng 3.15.	Tỷ lệ hộ trả lời về những khó khăn trong sản xuất chè	80

DANH MỤC ĐỒ THỊ

- Đồ thị 1.1. Diện tích trồng chè của tỉnh Sơn La giai đoạn 2010-2015 35
- Đồ thị 1.2. Sản lượng chè búp tươi của tỉnh Sơn La giai đoạn 2010-2015 ... 36